

A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete

Az ügy száma: Kf.VI.37.176/2019/5.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás
előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A felperes: Dr. I.rendű felperes neve - személyesen eljáró

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. ... ügyvéd

A per tárgya: ügyvédi kamarai ügyben hozott határozat bírósági
felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

A fellebbezési kérelem száma: 10.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi
Törvényszék 2018. december 20-án kelt 19.K.700.801/2018/9. számú
ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 19.K.700.801/2019/9. számú ítéletét
hatályon kívül helyezni, az alperes FF/006/2018. számú határozatát
megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

A kereseti és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A fellebbezési alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az ügyvédként tevékenykedő felperes és a ... Zrt. (a továbbiakban: Zrt.) között 2015. február 10-én megbízási szerződés jött létre, amelyet a Zrt. nevében De ... (a továbbiakban: Panaszos) írt alá vezérigazgatóként. A Panaszos 2015. december 31-ig a Zrt. vezető tisztségviselője volt, ezt követően munkaviszonya 2016. április 12-ig fennmaradt, azt a társaság azonnali hatályú felmondással szüntette meg. A Panaszos a munkaviszony megszüntetéséhez kapcsolódóan munkaügyi pert indított a Zrt.-vel szemben, amelyben a céget a felperes képviselte.
- [2] A 2015. február 10-én megkötött megbízási szerződést a felperes és a Zrt. 2017. május 31-ei hatállyal megszüntették, majd 2017. június 1-jén új megbízási szerződést kötöttek, amely alapján a felperes továbbra is jogosult a Zrt.-nél ügyvédi tevékenységet végezni.
- [3] A Panaszos a Budapesti Ügyvédi Kamarához 2017. május 12-én érkezett panaszában sérelmezte a felperes eljárását a munkaügyi perbeli képviselettel összefüggésben. Az elsőfokú fegyelmi tanács beszerezte a Budapesti Ügyvédi Kamara Összeférhetetlenségi Bizottsága állásfoglalását, amely szerint a felperes perbeli képviseletre vonatkozó ügyvállalása sérti az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 5/2008. (XI.27.) MÜK Szabályzattal módosított 8/1999. (III.22.) MÜK Szabályzata (a továbbiakban: régi Etikai Szabályzat) 5/13.c. pontjában írt korlátozást.
- [4] Az elsőfokú fegyelmi tanács a 2017. november 20-án hozott határozatában megállapította, hogy a felperes 1 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett fegyelmi intézkedésként figyelmeztetést alkalmazott vele szemben. Az indokolás szerint a fegyelmi tanács az Összeférhetetlenségi Bizottság állásfoglalását magára nézve irányadónak tekintette. Megállapította, hogy a felperes etikai szabályban rögzített kötelezettségét sértette meg azáltal, hogy megbízójának volt vezető tisztségviselőjével szemben - aki egyébként a megbízási szerződést aláírta - perbeli képviseletet látott el. Magatartásával megsértette a régi Etikai Szabályzat 5/13.c. pontját, ezzel fegyelmi vétséget követett el. Mivel az elkövetett fegyelmi vétség kisebb súlyúnak minősül és a felperes két évtizede makulátlan ügyvédi tevékenységet folytat, ezért a fegyelmi tanács elegendőnek tartotta büntetés kiszabása helyett figyelmeztetés intézkedés alkalmazását.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2018. május 9-én hozott FF/006/2018. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Kifejtette, hogy az elsőfokú fegyelmi tanács a megállapított tényállásból helyes következtetést vont le a felperes vétkességére vonatkozóan. E körben különös gondossággal járt el, mert beszerezte az Összeférhetetlenségi Bizottság véleményét. Az

alkalmazott szankció a lehető legenyhébb, noha a szabálysértés meglehetősen súlyos volt, de az elsőfokú tanács által figyelembe vett enyhítő körülmények megléte annyiban indokolja az intézkedés alkalmazását, hogy az első alkalommal elegendőnek látszik további jogsértések megelőzésére.

A kereseti kérelem és a védirat

- [6] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát, kérve annak bírósági felülvizsgálatát. Véleménye szerint az alperesi határozat meghozatalakor hatályos az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III.26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: új Etikai Szabályzat) már nem tartalmazza az elkövetéskor hatályban lévő régi Etikai Szabályzat 5/13.c. pontjában megjelölt összeférhetetlenségi szabályt, ezért mivel a alperes neve 3/1998. (VI.27.) Fegyelmi Eljárási Szabályzata (a továbbiakban: FESZ) 2. §-ára figyelemmel a rá nézve kedvezőbb Etikai Szabályzatot kell alkalmazni, ezért fegyelmi vétség megállapításának nincs helye. Továbbá a régi Etikai Szabályzat 5/13.c. pontját nem sértette meg és a kifogásolt magatartása egyébként sem sérti mások érdekét. Az alperes nem indokolta meg, hogy miért minősítette az elsőfokú fegyelmi tanácshoz képest súlyosabban a felperesi magatartást.
- [7] Az alperes védiratában kérte a kereset elutasítását. A perben hivatkozott az új Etikai Szabályzat 4.1. pontjára, amely rendelkezés szerinte garanciális jelleggel tilalmazza a régi Etikai Szabályzatban meghatározott összeférhetetlenségi okot.

Az elsőfokú ítélet

- [8] A törvényszék ítéletében a keresetet elutasította. Kifejtette, hogy az új Etikai Szabályzat 2018. május 1-jétől hatályos, ugyanakkor a felperes által megjelölt összeférhetetlenséget szabályozó 4.1. pontja 2018. június 29-én lépett hatályba. Az alperes tehát a régi Etikai Szabályzatot jogszerűen hivatkozta meg határozatában, hiszen annak meghozatala időpontjában a régi Etikai Szabályzat összeférhetetlenségre vonatkozó 5/13.c. pontja hatályban volt. A bíróság megjegyezte, hogy az új Etikai Szabályzat az összeférhetetlenség valamennyi esetét alapelvi szinten tilalmazza.
- A felperesnek az új Etikai Szabályzatra történő hivatkozása tehát irreleváns és nem eredményezheti az alperesi határozat hatályon kívül helyezését.
- [9] A bíróság elemezte a régi Etikai Szabályzat 5/13.c. pontját és megállapította a vezető tisztségviselőkre vonatkozó követelmény és előírás a megbízás adásának időpontjában kell, hogy fennálljon, nem pedig a munkaügyi per megindításának időpontjában. Az ezzel ellentétes felperesi okfejtés nem foghat helyt.
- [10] A régi Etikai Szabályzat 5/2. pontja értelmében az Összeférhetetlenségi Bizottság állásfoglalása az eljáró fegyelmi

szervekre kötelező, az ezzel ellentétes felperesi állítás nem helytálló.

A fellebbezés és ellenkérelem

- [11] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést elsődlegesen a megváltoztatása és annak megállapítása iránt, hogy a felperes fegyelmi vétséget nem követett el és vele szemben a fegyelmi eljárást a Kúria szüntesse meg. Másodlagosan az ítélet akkénti megváltoztatását kérte, hogy a fellebbezési bíróság az alperesi határozatot semmisítse meg és kötelezze az alperest új eljárás lefolytatására. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszabálysértő és iratellenes. A törvényszék nem vette figyelembe az általa előadottakat, azokat nem értékelte, részben félreértette, illetve valótlanul hivatkozott rá. Az ítélet indokolása formális, a jogvita lényegét érintő kérdésekben érdemi indokolást nem tartalmaz.
- [12] Kiemelte, a régi Etikai Szabályzat a megbízó és a vezető tisztségviselő között keletkezett jogvitát nevesíti, ezt nem lehet kiterjeszteni a volt vezető tisztségviselő és a megbízó közötti, illetve a más személy és a megbízó közötti jogvitára akkor sem, ha az a más személy korábban vezető tisztségviselője volt a megbízó jogi személynek. A régi Etikai Kódex 5/13.c. pontjának megfelelő értelmezése az elsőfokú ítéletből teljesen hiányzik, ezzel sérült a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) és (5) bekezdése.
- [13] Az elsőfokú bíróság iratellenesen foglalt állást abban, hogy a felperes tévedett az Összeférhetetlenségi Bizottság állásfoglalásának kötelező erejét tekintve. Ezzel szemben a perben a felperes azt állította, hogy az ezt előíró régi Etikai Szabályzat 5/2. pontja az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe ütközik. A törvényszék utóbbi felperesi állításról nem foglalt állást.
- [14] Az ítéletben írtakkal szemben nem a felperes, hanem az alperes hivatkozott az új Etikai Szabályzat 4.1. pontjára. Ez a rendelkezés ugyanakkor méltatlan és értelmezhetetlen.
- [15] A FESZ 2. §-ára alapítottnak az alperesi határozat időpontjában hatályos új Etikai Szabályzatot kellett volna az alperesnek alkalmaznia, ami alapján a fegyelmi vétség megállapítása kizárt. Az alperesi határozat meghozatalakor az ítéletben írtakkal szemben nem a régi, hanem az új Etikai Szabályzat volt hatályban.
- [16] Az elsőfokú ítélet még említés szintjén sem tér ki az alperesi határozatnak a felperesi magatartás minősítésével kapcsolatos változására és az ezt sérelmező felperesi érvelésre.
- [17] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását indítványozta. Hangsúlyozta, nem minősül enyhébbnek az elbíráláskor hatályos új Etikai Szabályzat az összeférhetetlenség vonatkozásában a régihez képest. Az alperes külön felhívta az új Etikai Szabályzat

4.1. pontját és az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 20. §-át.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A fellebbezés alapos.
- [19] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság az ítéletet – a bizonyítás és a vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – csak a fellebbezés, a csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül.
- [20] A közigazgatási peres eljárásban érvényesül a határozathoz és a kereseti kérelemhez kötöttség elve, így a közigazgatási bíróság a támadott jogerős közigazgatási határozatban foglaltak jogszerűségét vizsgálja a felül a kereseti kérelemben megjelölt jogszabálysértésekre alapítottan. A bíróság nem vonhatja el a hatóság döntési jogkörét és nem minősítheti a támadott határozatot olyan okból jogszerűnek, amelyet az nem tartalmaz. Az alperes perben tett nyilatkozata nem képezi a határozata részét, azt a bíróság nem értékelheti határozati indokként.
- [21] A FESZ 2. § értelmében a fegyelmi felelősséget – jogszabály vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – az elkövetés idején hatályban lévő jogszabályok és szabályzatok alapján kell elbírálni, kivéve, ha az elbíráláskor hatályban lévő rendelkezések alapján a magatartás már nem minősül fegyelmi vétségnek, vagy az enyhébben bírálható el.
- [22] A perrel érintett felperesi magatartás megtörténtekor, a panasz benyújtásakor és az elsőfokú határozat meghozatalának időpontjában a régi Etikai Szabályzat volt hatályos, amelyet az új Etikai Szabályzat 14.5.a. pontja az új Etikai Szabályzat hatályba lépésével egyidejűleg teljes egészében hatályon kívül helyezett. Az új Etikai Szabályzat 14.1. pontja szerint ez a szabályzat a alperes nevehonlapján történő közzétételét követő második hónap első napján lép hatályba. A felek által nem vitatottan az új Etikai Szabályzat 2018. május 1-től hatályos, ugyanezen naptól a régi Etikai Szabályzat hatályát vesztette.
- [23] Az alperes másodfokú határozatát 2018. május 9-én, vagyis az új Etikai Szabályzat hatálybalépését követően hozta meg, ezért a FESZ 2. §-ára figyelemmel hivatalból vizsgálnia kellett volna, hogy a felperes számára a régi Etikai Szabályzat vagy az új Etikai Szabályzat a kedvezőbb. Ezt a vizsgálatot az alperes elmulasztotta, az elsőfokú határozatot helyes indokainál fogva hagyta helyben.
- [24] Az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg, hogy a régi Etikai Szabályzat 5/13.c. pontja hatályos volt az alperesi határozat meghozatalának időpontjában, hiszen a korábban kifejtetteknek megfelelően a régi Etikai Szabályzat 2018. május 1-jén teljes körűen hatályát vesztette. Az új Etikai Szabályzatnak az

összeférhetetlenséget szabályozó 4.1. pontja 2018. május 1-jétől alkalmazandó, az módosításra került 2018. június 29-i hatálybalépési időponttal. A fentiekre figyelemmel nem állja meg a helyét az a törvényszéki érvelés, hogy az alperes jogszerűen hivatkozott határozatában a régi Etikai Szabályzat 5/13.c. pontjára, mert az alperesi döntés meghozatalakor még hatályos volt.

- [25] A Kúria megítélése szerint a közigazgatási bíróság nem veheti át a döntést az alperestől abban a kérdésben, hogy melyik etikai szabályzat tartalmaz a felperesre nézve kedvezőbb elbírálási lehetőséget. A fellebbezéssel támadott ítélet sérti a határozathoz kötöttség elvét, mert olyan indokokra is hivatkozik, melyeket az alperesi határozat nem tartalmaz.
- [26] A Kúria a Kp. 110 § (2) bekezdését alkalmazva az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [27] Az alperes az új eljárás során a FESZ 2. §-ára figyelemmel köteles dönteni arról, hogy a felperesre nézve a régi Etikai Szabályzat, vagy az új Etikai Szabályzat határoz meg enyhébb elbírálást. A fenti indokolt állásfoglalást követően lesz abban a helyzetben az alperes, hogy döntsön arról, hogy a felperesre nézve kedvezőbb etikai szabályok alapján a felperesi magatartás etikai vétségnek minősül-e, és azt szükséges-e szankcionálni.

A döntés elvi tartalma

- [28] *Amennyiben az ügyvédi fegyelmi tanács döntése meghozatalakor már az új Etikai Szabályzat a hatályos joganyag, akkor szükséges dönteni arról, hogy az elkövetés idején hatályban lévő régi Etikai Szabályzat, vagy az elbíráláskor hatályos új Etikai Szabályzat a kedvezőbb az eljárás alá vont ügyvédre.*
- [29] *A közigazgatási bíróság nem jogosult olyan indokra alapítottnan jogszerűnek minősíteni a támadott alperesi határozatot, amelyet az nem tartalmaz.*

Záró rész

- [30] A felperes keresetkiesésként 50.000 Ft perköltséget számított fel. A Kúria hangsúlyozza, hogy a Kp. 110. § szerint alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Pp.) 81. §-ára figyelemmel a keresetkiesésre alapított költségigényt igazolni kell, ennek a követelménynek a felperes nem tett eleget, ezért a fellebbviteli bíróság részére költséget nem állapított meg.
- [31] Az alperes az illetékről szóló 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés d) pontja szerint teljes személyes illetékmentes, így a feljegyzett kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [32] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. március 4.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó
bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró